

Îmi amintesc cum într-o după-amiază, în timp ce pășteam oile prin livadă, aud țipete și văitături, apoi văd cum Petrică își fugărea fratele, care țipa ca din gură de șarpe. Vasile, ajungând într-o livadă, nu departe de locul unde mă aflam, pentru a scăpa de urmăritor se urcă într-un păr, dar Petrică începe să arunce în el cu tot ce găsea în cale, cerându-i să coboare din copac. Din teamă și pentru a scăpa de aruncăturile fratelui său, Vasile se urcă tot mai sus, până când o lovitură puternică îl dezechilibrează, căzând din vârful copacului la pământ. Această căzătură avea să-i fie fatală, mai cu seamă că până să ajungă jos, în cădere, s-a lovit de mai multe cioturi, încât a ajuns la pământ cu obrajii desfigurați și cu răni grave pe tot corpul, necesitând o perioadă lungă de internare în spital. Urmare a acestei căzături, Vasile va rămâne cu multe infirmități, se va îmbolnăvi de tuberculoză osoasă și pulmonară, devenind o victimă neputincioasă pentru sadicul său frate, mai cu seamă că le muriseră părinții. Rămas singur, neputincios și fără nici o apărare, Vasile va fi bătut și torturat sufletește de fratele său, până își va da sufletul.

Am prezentat succint pe acest om, cu apucături bestiale, pentru a se vedea de ce fel de oameni se folosea securitatea. Instalarea comunismului în țară va fi un bun prilej pentru Petrică Hârțan de a-și satisface pornirile lui animalice. Nu muncea nicăieri, dar era văzut umblând toată ziua cu o furcă sau o secure în mână, cutreierând satul, țarina și pădurea. Dacă întâlnea un om cu o căruță de lemne, cu de la sine putere îi cerea actele, iar dacă i se părea că omul ar avea mai multe lemne decât ar fi trebuit, îl pune pe om să descarce căruța sau îl dădea pe mâna miliției, în timp ce el fura tot ceea ce se putea. Nu se sfiia niciodată de a amenința sau a se folosi de secure sau furcă. Uneori, dacă întâlnea pe cineva venind de pe câmp, persoana în cauză, tânără sau bătrână, era controlată în traistă, ca nu cumva să aibă o mână de grâu, o ceapă, vreun ardei sau altceva. Nimeni nu avea curajul să-l înfrunte, știind că este omul securității. Tuturor le era lehamite de el

ajungându-se la concluzia că „e mai bine să nu te pui cu nebulul”. Chiar paznicii nu i se opuneau, lăsându-se controlați de el și chiar respectându-i îndrumările date.

Pentru a se vedea ticăloșia acestui om, este suficient să dau următorul exemplu. Ion V. Mancaș, locuind în vecinătatea lui Petrică Hârțan, după venirea din închisoare, pentru că fusese arestat o dată cu cei din organizația subversivă Frontul Patriei, fiind acuzat și condamnat pentru delictul de omisiune de denunț, era mereu persecutat și provocat, sperând să aibă vreo răbufnire necontrolată, motiv pentru a fi băgat din nou în pușcărie. Dar omul, întâlnind în pușcărie numeroase victime ale unor asemenea provocări, nu s-a lăsat atras în cursă.

Petrică Hârțan, dorind să se răzbune pe vecinul său, dar și pentru a începe să-și umple podul casei cu porumb de la CAP, într-o noapte se duce cu un sac și începe să rupă știuleții de porumb de lângă casa lui Ion V. Mancaș, pentru ca apoi acesta să fie acuzat de furtul porumbului din grădina CAP-ului. Întrucât câinele lui Ion V. Mancaș lătra mereu, simțind prezența unui străin în preajma gospodăriei, acesta ieși din casă pentru a vedea ce se petrece. Auzind cum sunt rupti știuleții de păpușoi, omul se duce să vadă cine fură de lângă casa lui.

Prins asupra faptului, Petrică Hârțan se repede cu securea de la brâu asupra lui strigând:

— *Banditule, furi păpușoi din grădina gospodăriei, și începe să-l lovească cu securea. Bietul om, slab și bătrân, neputând face față agresorului, este doborât la pământ, unde Petrică Hârțan continuă să-l lovească cu securea în piept. Femeia lui Ion V. Mancaș, văzând întârzierea bărbatului și alarmată de lătratul furios al câinelui ce era legat în ogradă, iese afară pentru a vedea ce se întâmplă, dar îndreptându-se către locul spre care lătra și se agita câinele, femeia aude vocea rugătoare a soțului ei:*

— *Măi Petrică nu mă omorî, nu mă omorî măi Petrică... Speriată, femeia începe să țipe, iar Petrică Hârțan pleacă luându-și sacul și amenințându-și victima că pușcăria îl mănâncă.*

A doua zi, drept urmare a pârei făcută de Petrică Hârțan vine milițianul pentru a constata furtul, a evalua paguba și pentru a-l lua pe Ion V. Mancaș la postul de miliție pentru anchetă. La miliție se afla deja Petrică Hârțan și sacul cu câțiva știuleți. Bietul om, nemaștiind cum să-și dovedească nevinovăția, îl roagă pe milițian să meargă acasă la el, pentru a vedea că din cei aproape 40 de saci pe care îi are, nici unul nu este ca cel de față. Petrică Hârțan văzându-se amenințat de a-și pierde credibilitatea în fața milițianului, cu o impertinență crasă, se repede spre victimă strigându-i:

—*Spune atunci hoțule, de unde ai furat sacul?* Probabil această întrebare disperată și neîntemeiată îl va lămuri pe milițian de nevinovăția lui Ion V. Mancaș, dar și de ticăloșia lui Petrică Hârțan. Milițianul îl cunoștea destul de bine pe acest reclamagiu, încât nu a mai ținut seamă de cele spuse de Petrică Hârțan, lăsând totul pe seama uitării.

Poate nu aș fi povestit acest caz, dacă după alegerile din 1996, mergând pe la Convenția Democratică pentru a mă întâlni cu un prieten, nu l-aș fi întâlnit acolo pe Petrică Hârțan care îndreptându-se vesel către mine și întinzându-mi mâna mă întreabă:

—*Nu-i așa că și mata ești înscris la țărăniști?* Mirat de prezența lui acolo, i-am răspuns că eu nu sunt înscris în nici un partid și că am venit cu alte treburi, întrebându-l la rândul meu, ce necazuri l-a adus aici. Cu o impertinență revoltătoare îmi răspunde:

—*Păi domnule Neculai, mata nu-ți aduci aminte că tata a fost țărănist, iar eu de când m-am născut tot țărănist am rămas?* Nu-ți aduci aminte de tata? Scârbit de ceea ce vedeam, m-am făcut că nu aud și am intrat în altă cameră.

Abia după această întâmplare, am găsit explicația, de ce nici un țaran din sat nu s-a înscris în PNT-cd, deși majoritatea au votat Convenția Democratică. Explicația este destul de simplă și anume: oamenii din sat știau cine a fost și cine este acest om și mai știu că acolo unde este Petrică Hârțan, nu au

ce căuta ei. Dar cine oare i-a spus că tatăl său a fost țăranist și cine l-a îndemnat să se înscrie în PNT-cd, este o întrebare pe care ar trebui să și-o pună cei ce l-au primit în partid, după cum ar trebui reanalizată și dorința PNT-cd-ului de a-și îngroșa rândurile. A da în vileag abuzurile comise de niște oameni iresponsabili, nu trebuie interpretată ca o dorință de răzbunare, ci doar o atenționare pentru viitor. Or, acești oameni, conștienți sau inconștienți, după cum vor fi considerați de opinia publică, au făcut un rău imens acestei țări prin distrugerea păturii țărănești, rău pe care țara îl simte din plin în prezent și pe care va trebui să-l suporte încă mulți ani. La distrugerea acestei clase sociale nu a contribuit numai deposedaarea ei de pământ, de vite, de utilaje etc., ci un rău mult mai mare a fost persecutarea acelor oameni înstăriți, acei oameni harnici, inventivi, buni gospodari, care constituiau modele pentru ceilalți. Pe aceștia însă regimul comunist i-a băgat în pușcării, le-a distrus gospodăriile, silindu-i să-și ia lumea în cap, împânzind toate orașele, în sate rămânând cei lipsiți de inițiativă, cei neputincioși sau leneși.

Îmi amintesc din copilărie, că datorită faptului că morile erau rare și la distanțe mari una de alta, ele erau mereu aglomerate, încât bietul țăran trebuia să stea la rând o zi sau chiar mai multe, pentru a-și măcina un sac cu grăunțe. Cu timpul aceste neajunsuri au fost rezolvate de oameni întreprinzători și harnici și nu de ceilalți. Țin minte că în comuna Războieni, în satul Tâmpăști, azi Valea Mare, la un kilometru de satul meu, un om sărac dar inventiv, și-a pus în gând să facă o moară din tot felul de piese vechi, dar a căror uzură nu era totală. După aproape doi ani de muncă și încercări, omul a reușit să-și realizeze visul, dar o boală năprasnică îi va curma viața, iar de moară nemaivând cine să se ocupe, se va deteriora din ce în ce mai mult. În preajma anilor 1937-1938, cu ocazia unor manevre militare, au fost cantonați în acest sat niște soldați. Unul dintre ei, un oltean priceput la repararea și întreținerea motoarelor, văzând această improvizație de moară, s-a înțeles cu

proprietara morii, ca după ce este lăsat la vatră, să vină să pună moara în funcțiune. După ce scăpă de armată, omul se ține de cuvânt, se prezintă la proprietară, repară moara și o pune în funcțiune, spre marea bucurie a satelor dimprejur, de a avea și ei o moară în apropiere. Fiind un om sărac, dar harnic și priceput, se căsătorește cu proprietara, o femeie de aceeași vârstă încât olteanul Vasile Barbu va deveni coproprietar al morii. Cu timpul, omul îi aduce numeroase îmbunătățiri, încât va fi apreciată de țărani, ca una din cele mai bune mori din împrejurimi. Fiind un om întreprinzător, mai târziu va cumpăra o batoză veche, pe care o va repara, apoi adaptând motorul de la moară la ea, va merge prin sate pentru a ajuta la treierat, încât țărani nu mai erau nevoiți să treiere grâul sau ovăzul cu umblăci (îmblăciu). Cu timpul va cumpăra un tractor, cu ajutorul cărui va putea să-și deplaseze batoza peste tot, încât vor dispărea metodele primitive folosite până atunci de țărani. Dar acest om, care nu a făcut nici un rău la nimeni, dimpotrivă a contribuit din plin la ușurarea vieții sătenilor și din multe localități vecine, în loc de a-i fi apreciată munca, va fi considerat chiar bur și exploatator de către comuniști. Or, un cizmar, un croitor sau un cioban, care la rândul lor pretindeau, pe bună dreptate, să li se plătească și lor munca, de ce nu erau considerați exploatatori ca Vasile Barbu?

Ce au făcut pentru satul lor comuniștii Constantin Crăiescu sau Vasile Măzăreanu, ajunși adevărați călăi în comuna Războieni, după ce s-au văzut în fruntea obștii? Dar instructorii de partid ca Blendea, adus din comuna Grumăzeș sau Luncanu din comuna Bodești, aveau ei dreptul să dispună de soarta unor oameni ca învățătorul Ion Rădescu sau un gospodar ca Gheorghe Nistor, pe care nu-i mai văzuseră până atunci? Totuși, acești oameni fără suflet nu s-au simțit satisfăcuți până când Securitatea nu l-a arestat pe Vasile Barbu, pentru a ajunge la Canal, iar de acolo în vestita colonie Cap Midia, de unde se va întoarce cu sănătatea distrusă și va muri după câteva luni. Dar ura îndreptată asupra acestui om, car

s-a bucurat de respectul și simpatia tuturor celor ce l-au cunoscut, nu va lua sfârșit, ea va continua și după moartea lui, abătându-se apoi asupra soției și a copilului.

Vasile Barbu intuind ce vremuri vor urma, dar probabil și ceea ce îl așteaptă, s-a gândit să lase celor ce vor rămâne în urma lui, măcar un loc în care să se adăpostească, construindu-le o casă în Piatra Neamț. Copilul însă nu va putea să se folosească de ea, deoarece i-a fost luată cu forța, în ea locuind și în prezent fostul șef al securității, colonelul Traian Ursache. Deși Ion Barbu, fiul lui Vasile Barbu s-a adresat justiției pentru a-și redobândi casa, nu o poate recupera, chiar dacă Tribunalul Neamț s-a pronunțat pentru restituirea ei, deoarece după recursul făcut de ocupant, respectiv colonel Traian Ursache, la Curtea de Apel Bacău, aceasta a casat hotărârea Tribunalului Neamț, dând câștig de cauză colonelului de Securitate, fapt ce demonstrează că influența Securității și corupția mai persistă încă în justiția din România.

O situație asemănătoare cu a lui Vasile Barbu o va avea și Vasile Rusu din satul Vad, comuna Dragomirești, care și-a făcut și el o moară în sat, pentru care va fi terorizat, arestat, condamnat și apoi trimis la Canal, la aceeași teribilă colonie de la Capu Midia. Contribuția hotărâtoare la arestarea acestui om au avut-o Gheorghe Rusei și Gheorghe Pocovnicu, adevărați călăi ai comunei, care au terorizat populația prin toate mijloacele posibile, pentru a accepta colectivizarea. Nu scriu cu patimă aceste rânduri, mai cu seamă că părinții mei nu au făcut parte din categoria chiaburilor, dimpotrivă, în timpul când toți cei șapte copii erau acasă, tata a fost nevoit să arendeze 1-2 hectare de pământ de la boieri, pentru a putea acoperi nevoile gospodăriei. Or, asemenea abuzuri au avut loc pe tot cuprinsul țării, în unele locuri depășind orice imaginație a unei minți sănătoase. Oare cu ce au greșit acei țărani care și-au investit întreaga lor putere de muncă, construind niște mori de apă pe pământul lor, neconsumând nimic din avutul statului, mori care erau o binefacere pentru țăranii din jur, scutindu-i de de-

plasări lungi, de timp pierdut și aducându-le numai avantaje.

Pentru ca cei tineri să nu rămână cu impresia că cele relatate ar fi doar niște cazuri izolate, voi arăta și alte întâmplări din comune mai îndepărtate, pentru ca cei ce nu au trăit în acele vremuri să știe că această teroare roșie nu a fost întâmplătoare, dimpotrivă a fost pregătită timp îndelungat, având la bază metodele folosite în Rusia bolșevizată, pentru a fi aplicată pe întregul cuprins al țării noastre, prin intermediul unor oameni recrutați de la periferia societății, în cele mai multe cazuri, oameni lipsiți de scrupule, sadici și dornici de a parveni.

O victimă care a ajuns pe mâna acestor oameni a fost Neculai Vlas Ungureanu din comuna Tupilați, județul Neamț. Soarta i-a hărăzit acestui om să se nască într-o familie înstărită, lăsându-i moștenire o avere de câteva zeci de hectare de pământ, o moară, dar și acea dragoste pentru pământul și satul în care s-a născut, rămânând toată viața un adevărat țăran, respectând pe cei din jur și înțelegându-le nevoile, încât ajunsese ca aproape jumătate din populația satului să fie botezați sau cununați de el. A avut însă nenorocul ca în sat să fie un nemernic care, ajungând secretar de partid în comună, își va da pe față toată ticăloșia de care era în stare, terorizând și încercând să-l umilească pe acest om.

Într-o zi, acest teribil secretar de partid, cu numele de Ilie Columban, îl întâlnește în târgul din marginea satului pe Neculai Vlas Ungureanu, om în vârstă de 70 de ani, și l-a obligat să se așeze în patru labe, apoi l-a încălecat, forțându-l să-l ducă în felul acesta pe un drum în pantă de câteva sute de metri, până la primărie. Această ticăloșie a avut loc în fața tuturor celor ce veniseră la iarmaroc. După ce a ajuns la primărie, i-a luat toți banii pe care îi avea în brâul cu care era încins, apoi a început să-l bată și batjocorească, să-l facă hoț, tocmai cel ce-și însușise banii luați din brâul omului. A fost apoi băgat în pivnița primăriei, unde timp de trei zile a fost bătut și ținut flămând. După ce i-a dat drumul acasă, l-a obligat să plivească cânepa, operațiune ce nu se face la această plantă, fiind foarte

fragedă. Cu toată încercarea lui de a-l convinge că această plantă nu se plivește și dacă se face așa ceva planta va cădea la pământ, totuși l-a obligat să o facă. Omul a încercat să-și protejeze cânepa, punând o coadă lungă la o sapă, dar nu s-a putut evita căderea plantei la pământ. Pentru acest motiv a fost trimis în judecată, acuzat de sabotaj, fiind condamnat la 3 luni de închisoare. Considerând mică această pedeapsă și pentru a fi trimis din nou la închisoare, a fost impus să dea o cotă de 2700 litri de lapte în termen de 3 săptămâni, deși omul avea o singură vacă. Cu toate că oamenii din sat i-au sărit în ajutor, dându-i pe furiș lapte de la vacile lor, pentru că la termenul de 3 săptămâni au mai rămas de dat 7 litri de lapte, a mai primit 3 luni de închisoare, spre satisfacția lui Ilie Columban, un adevărat terorist al satului, ajuns secretar de bază al partidului comunist. Fiind grav bolnav, urmare a unui diabet făcut pe bază de stress și nemaiputându-se ține pe picioare, a fost dus cu o trăsură de fiica lui Elena, învățătoare, până la penitenciarul din Piatra Neamț, pentru a executa pedeapsa primită.

A doua fiică, Zănica Sburlea, se găsea într-o zi în iarmarocul din Tupilați, împreună cu cei doi copii ai ei, unul de 5 ani și al doilea de 7 ani, când a fost ridicată și băgată cu forța într-un camion, în plânsul disperat al copiilor, care țipau: „*mergem și noi cu tine*”, acompaniați de strigătul mulțimii: „*nu lăsați copiii fără mamă*”.

Nimic însă nu a impresionat pe cei ce s-au pus în slujba Satanei, prin intermediul Moscovei. Tatăl celor doi copii rămași fără mamă, preotul Aurel Sburlea, fusese arestat cu câteva luni mai înainte, fiind luat de Securitate din ușa bisericii din satul Unghi, comuna Dragomirești, județul Neamț.

Probabil Ilie Columban nu era mulțumit de ceea ce făcuse, gândind că trebuie să o aresteze și pe soția lui Neculai Vlas Ungureanu și chiar a reușit acest lucru, obligând-o să dea la stat o cotă de grâu mult mai mare decât s-ar fi putut realiza. Deși i s-a luat tot grâul rezultat la treierat, acesta nu a putut acoperi cota impusă, motiv pentru care a fost arestată.